

Sygn. akt II PK 376/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa A. L.
przeciwko Przedsiębiorstwu Spedycyjno Transportowemu "S." sp. z o.o. w S.
o ryczałty za noclegi,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt VI Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 900
(dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. VI Wydział Pracy wyrokiem z dnia 12 maja 2015 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w P. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 lutego 2014 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa Spedycyjno Transportowego „S.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Stobnie na rzecz powoda A. L. kwotę 15.475,45 zł tytułem ryczałtów za noclegi, umorzył postępowanie w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu.

W sprawie tej ustalono, że powód był zatrudniony w pozwanej spółce na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w charakterze kierowcy w

transporcie międzynarodowym. Wykonując obowiązki kierowcy powód nocował w specjalnie przystosowanej do tego celu kabinie samochodów. W pozwanej spółce obowiązywał regulamin pracy z dnia 1 stycznia 2009 r., którego częścią był aneks ustalający zasady oraz wysokość ryczałtów przysługujących z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz ryczałtu za nocleg. We wrześniu 2009 r. pracodawca wprowadził w życie regulamin wynagradzania, zgodnie z którym diety miały być naliczane w formie ryczałtu za przejechane kilometry z ładunkiem poza granicami kraju, a taki ryczałt miał obejmować dietę z tytułu odbywanej podróży służbowej oraz ryczałt za nocleg. Wysokość ryczałtu miała zostać ustalona w aneksie, który nie został jednak sporządzony, dlatego diety były obliczane według zasad określonych w aneksie do regulaminu pracy. Powód zapoznał się z treścią regulaminu wynagradzania, co potwierdził własnoręcznym podpisem. W spornym okresie wypłacono powodowi tytułem diet i ryczałtów za nocleg łączną kwotę 29.707,10 zł. Powód wniósł o zapłatę kwoty 22.168,24 zł tytułem ryczałtów za noclegi za okres pracy kierowcy w transporcie międzynarodowym od 1 grudnia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Sąd Rejonowy wyrokiem z 19 lutego 2014 r. powództwo oddalił.

Sąd Okręgowy nie podzielił oceny prawnej dokonanej przez Sąd pierwszej instancji i uznał, że powodowi za okres od 3 kwietnia 2010 r. przysługiwały z tytułu odbytych podróży służbowych zarówno diety, jak i ryczałty. Podkreślił, że problematyka prawna związana z istotą podróży służbowej do dnia 2 kwietnia 2010 r. była całościowo uregulowana w art. 77⁵ § 1 k.p. i możliwość ewentualnego zakwalifikowania podróży wykonywanych przez zawodowych kierowców, jako podróży służbowej, wymagała konieczności spełnienia przesłanek wskazanych w tym przepisie. Natomiast od 3 kwietnia 2010 r., kiedy to w życie weszły nowe regulacje dotyczące podróży służbowej kierowców, kierowcom przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej ustalone na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 k.p. Sąd drugiej instancji pokreślił, że zapewnienie kierowcy noclegu w kabinie samochodu nie stanowi zapewnienia mu bezpłatnego noclegu, a stanowisko Sądu Rejonowego, iż brak rachunków za poniesione koszty noclegu jest równoznaczny z brakiem uprawnienia do ryczałtów, uznał za błędny, tyle że wypłacona powodowi w okresie od 3 kwietnia do 31

grudnia 2010 r. kwota 22.111,93 zł została mu wypłacona tytułem diet, nie zaś ryczałtów za noclegi.

Z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego nie zgodził się pozwany. Skargę kasacyjną oparł na podstawach naruszenia prawa materialnego: 1/ art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie, prowadzące do błędnej wykładni oświadczeń woli stron i wiążącego strony stosunku pracy i uznanie, że w spornym okresie nie obowiązywała stron treść aneksu, w którym ustalone były zasady oraz wysokość ryczałtów przysługujących z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz ryczałtu za nocleg oraz 2/ art. 77⁵ § 3 w związku art. 77⁵ § 4 w związku z art. 77⁵ § 5 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że wobec nieuregulowania w regulaminie wynagradzania ani umowie o pracę zasad obliczania ryczałtów za nocleg, roszczenie powoda jest zasadne.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, „czy określone w rozporządzeniu, o którym mowa art. 77⁵ § 3 k.p., wysokość i warunki wypłaty ryczałtowanego zwrotu kosztów za nocleg, wyznaczają standard minimalnych uprawnień pracowniczych (art. 18 § 1 k.p.) również wobec pracowników zatrudnionych przez pracodawców nienależących do kategorii podmiotów publicznej sfery budżetowej, a zatem czy pracodawca nienależący do kategorii podmiotów publicznej sfery budżetowej może ustalić regulaminem wynagradzania wysokość i warunki wypłaty ryczałtowanego zwrotu kosztów za nocleg w sposób mniej korzystny niż ustalone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 77⁵ § 3 k.p.?”. W ocenie skarżącego, przedstawione zagadnienie prawne rodzi istotną rozbieżność w orzecznictwie, bowiem nie zostało również jednoznacznie rozstrzygnięte w żadnym z orzeczeń Sądu Najwyższego. Dodatkowo skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na rażące naruszenie art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p., co doprowadziło do naruszenia art. 77⁵ § 3 w związku art. 77⁵ § 4 w związku z art. 77⁵ § 5 k.p.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie pkt. 1, 3 i 4 przez oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za wszystkie instancje, w tym o

kosztach postępowania kasacyjnego. Ponadto wniósł o orzeczenie o zwrocie spełnionego świadczenia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie jej do rozpoznania już dlatego, że została oparta wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego. Tymczasem brak proceduralnych zarzutów kasacyjnych powodował związanie Sądu Najwyższego miarodajnymi ustaleniami faktycznym zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), z których wynikało, że pomimo uzgodnienia ryczałtu, który miał obejmować diety oraz ryczałty za noclegi w transporcie międzynarodowym, to kontestowany ryczałt był wypłacany wyłącznie „tytułem diet, nie zaś ryczałtów za noclegi”. Ponadto diety w podróżach zagranicznych do państw „zachodnich” przysługują na ogół w kwocie 42 euro za dobę, a nie jak chciałby skarżący w kwocie 23 zł (PLN) za dobę utrzymania w podróży zagranicznej, bo taki zaniżony „ekwiwalent” na potrzeby wyżywienia za granicą jest ponadto oderwany od rzeczywistości i pozbawiony racjonalności. Takie były miarodajne ustalenia i konstatacje Sądu drugiej instancji, który krytycznie zweryfikował opinie biegłej z zakresu rachunkowości i finansów, a co ze względu na brak proceduralnych zarzutów w skardze kasacyjnej nie poddawało się weryfikacji kasacyjnej. W konsekwencji Sąd ten prawidłowo zasądził kwoty należnych ryczałtów za noclegi w transporcie międzynarodowym, bez naruszania materialnoprawnych podstaw kasacyjnego zaskarżenia.

Ujawniony stan rzeczy wykluczał procesową potrzebę wyjaśniania sformułowanych w skardze kasacyjnych zagadnień prawnych, dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia oczywiście bezzasadnej skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., równocześnie

zasądzając należne powodowi koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym w zgodzie z art. 98 k.p.c.